

anayasa madde 122

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kanunla meydana getirilir ve organları kendileri tarafından ve kendi üyeleri arasından seçilir»

İdare, seçilmiş organları, bir yargı merciî kararına dayanmaksızın» geçici veya sürekli olarak görevinden uzaklaştırılmaz.

Meslek kuruluşlarının tüzükleri yönetim ve işleyişleri demokratik esaslara aykırı olamaz.

mühendislik ve mimarlık hakkında kanun

(Resmî Gazete'de neşir v© Mâmi? 28 Haziran. İÖ8S Sayı 3945) Kanun No. 84SS

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyeti hudutları dahilinde mühendislik ve mimarlık unvan ve selâhiyeti ile sanat icra etmek isteyenlerin aşağıda yazılı vesikalardan birine haiz olmaları şarttır, Türk Yüksek mekteplerinden verilen diplomalar;

a) Mühendislik veya Mimarlık tahsilini gösteren Türk Yüksek mekteplerinden verilen diplomalar;

b) Programlarının yüksek mühendis veya mimar mektepleri programlarına muadil olduğu kabul edilen bir ecnebi yüksek mühendis veya yüksek mimar mekteplerinden diploma almış olanlara usulüne tevfi kan verilecek ruhsatnameler;

e) Türk Teknik Okulu mühendis kısmı ile programlarının buna muadil olduğu kabul edilen memleket dahilindeki diğer mühendis veya mimar mekteplerinden verilen diplomalar;

d) Programlarının Türk Teknik Okulu Mühendis kısmı programlarına muadil olduğu kabul olunan bir ecnebi mühendis veya mimar mektebinden diploma almış, planlara usulüne tevfi kan verilecek ruhsatnameler;

Madde 2 — Yukarıdaki maddenin (b) ve (d) fıkralarında yazılı ecnebi memleketlerden mezun olanlara ruhsatname verebilmek için çıktıkları mektebin asli talebesi olarak tahsil dereceleri geçirmiş ve mektebin bütün tedrisatını muntazam ve fiilen takip etmiş ve mekteple cari usullere göre geçirilmesi lâzım gelen bütün imtihanları bitirmiş bulunmaları şarttır.

Madde 3 — Birinci maddenin (a) ve (b) fıkralarında yazılı vesikalari hate bulunanlara (yüksek mü-

hendis) veya (yüksek mimar) ve (c) ve (d) fıkralarında yazılı vesikalari haiz bulunanlara da (mühendis) veya (nûmar) unvanı verilir» Bu unvanlar diploma veya ruhsatnamelere de dere olunur»

Madde 4 — Mühendislik veya Mimarlık tahsilini gösteren Türk veya ecnebi Yüksek Mekteplerinde cari usullere göre doktora imtaham verecek buna muhsus diplomayı almış olanlar doktor mühendis ünvanı tapırlar.

Madde 5 — Programları Türk Yüksek Mühendislik veya Yüksek Mimar mektebi programlarından biri ve teknik okulu programlarından yüksek olan ve fakat bulunduğu memleketse yüksek mekteplerden sayılan bir mühendis veya mimar mektebini 2 nci maddede yazılı şartlar dairesinde bitirmek suretiyle diploma almış olanlara (mühendis) veya (mimar) şahadetnamesi verilir.

Geçen fıkrada yazılı mekteplerden mezun olanlar yüksek mühendis veya yüksek mimar ruhsatnamesi almak istedikleri takdirde yüksek mühendis veya yüksek mimar mektebinin alâkalı ihtisas şubeleri ders programları mucibince okumadıkları derslerin imtihanlarını muvaffakiyetle geçirmiş; olmaları şarttır.

Madde 6 — Bu kanunda yazılı ruhsatnamenin verilmesi ve mektep programları muadeletlerinin tetkiki ve bu işlerle uğraşacak heyetin teşkili usulleri ve ruhsatnamelerden alınacak her, miktarları alâkalı Vekâletlerin mütalâaları alınarak Nafia Vekâletince hazırlanacak bir nizamname ile tesbit olunur.*

Madde 7 — Birinci maddede zikrolunan diploma veya ruhsatnamelerden birini haiz olmayanlar Türkiye'de Mühendis veya Mimar ünvanıyla istihdam olunamazlar ve bu imzalarla sanat icra edemezler ve bu unvanları kullanarak rey veremezler ve imza da koymazlar.

Madde 8 — Yukarıki madde hükümlerine aykırı harekette bulunanlar 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla ve tekerrürü halinde para cezasıyla beraber ayrıca bir aydan üç aya kadar hepisi cezasıyla cezalandırılırlar.

Birinci maddede yazılı diploma ve ruhsatnameyi haiz olmayanlar bu vesikalari haiz olanlara mahsus unvan ve selâhiyetle işlerinde kullanan kimselerle hükmi şahsiyetlerin mümessilleri de aynı suretle cezaya mahkûm edilirler.

Madde 9 — Devlet Daire ve Müesseseleriyle Belediye hizmetlerinde bulunan yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis, mimar ve fen memurları çahfma saatleri dışında bile olsa ücretli veya ücretsiz hususi surette sanatlarını icra edemezler. Ancak serbest meslek erbabı bulunmayan ve mahallin Belediye veya Nafia idarelerinin müracaatı ve büyük mülkiye amirinin muvaffakatile zaruret bulundufu tahakkuk eden yerlerde tesdik ve murakabesi kendilerine veya mensup oldukları mahalli idarelere alt olmıyan memleketin ümran ile alâkalı hususi mesleki işleri devamlı olmak şartile birinci fıkrada yazılı memurlar iş kabul edebilirler,

Profesörlük» öğretmenlik ve doçenlik Mrüici fık-
rada yazılı memnuniyet hükmünden müstesnadır,

Maide 10 — 10SÖ ve 307? sayılı kamunla ilga
edilmiştir.

Muvakkat Bfadde — S077 sayılı kanunim neşrin-
den evvel 10S5 sayılı kanuna göre mühendis veya mi-
mar unvanı verilmiş olan diplomalar'a ruhiatnameler»
yüksek mühendis veya yüksek mimarlık ünvanile ve-
rilecek ruhsatnameler hükmünde olup bu kanunun neş-
rinden itibaren en çok altı ay içinde bu mühendis ve
mimarlar diploma ve ruhsatnamelerini yeni unvanları-
na göre değiştirmek mecburiyetmdedirler,

Madde 11 — Bu kanun neşri tarihinden muteber-
alt.

(*) Bu maddede yazılı harçlara ait hüküm 5öGT nolu
Harçlar Kanununun 126 ncı madesiyle kaldınl-
mıştır.

i. m. m. o. b. kanunu

Kabul Tarihi ı (&7X1&54) &VL1969
Kanun No : (68SÖ) »İSÖS

İ — OD>AJLAB BtXLtOI

Madde 1 — (4.VI.1959 7S08) Türkiye hudutları
içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen selâ-
hiyetli olup da mesleki faaliyette bulunm sivil ve askeu
rt yüksek mühendis,, yüksek mimar, mühendis ve mi-
marları teşMIâtı içinde toplıyan hükmi şahsiyeti haiz
(Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği) kuralmuş»
tur,

Birliğin ve Odaların merkezi Ankara'dır,

Madde % — (4.VI.1959 - 7303) Amme hizmetleri-
ne yarar bir tegekkül olan Birlifin maksat ve gayeleri
şunlardır:

a) Bilumum mühendis ve mimarları ihtisas kolla-
rına ayırmak ve her kol için bir Oda tesis etmek,

Merkezde İdare Heyeti, Haysiyet Divanı ve Mu-
rakıplar gibi vazifelere yetecek kadar azası bulunumi-
yan Odanın merkezini umumi heyetinin teibit ve ta-
yin edecefi yerde açmak, bu suretle aynı ihtisasa men-
sup meslek mensuplarını bir Odanın bünyesinde top-
lamak;

b) Ammenin ve memleketin menfaatleri» mesle-
kin inkigafi, meslek mensuplarının hak ve selâhiyet-
leri bakımından lüzumlu gördüğü bütün teşebbüs ve
faaliyetlerde bulunmak,

e) Meslek ve menfaatleriyle alâkalı işlerde res-
mi makamlarla işbirüjji yaparak gerekli yardımlarda

ve tekliflerde bulunmak,, meslekle alâkalı bilcümle
mevzuatı, normları, fenni şartnameleri incelemek ve
bunlar hakkındaki düşünceleri 'alâkahılara bildirmek.

Madde S — (4.VI.1Ö59 - 7303) Birliğin İdarî uzuv*
lan şunlardır:

- a). Birlik Umumu Heyeti*
- b) Birlik İdare Heyeti;
- e) Yüksek Haysiyet Divanı.

Madde 4 — (4.VI.1959 - 7303) Birlik Umumi He-
yeti; Her yıl Odalar Umumi Heyetince Oda'ya kayıt-
lı bulunan azanın % 5 i nispetinde ve on kişiden az ve
yüz kişiden fazla olmamak üzere seçilen delegelerden
teşekkül eder,

a) Birliğin teşekkül makeadma mütallik kararları
ittihat etmek;

b) Mesleki inkişafi ve gerekli faaliyetleri hak-
kında sahalara aramak ve bu hususların esaslarını tes-
bit etmek;

o) İdare Heyetinin çalışmalarını ve hesaplarını in-
celemek, direktifler vermek;

d) Varidat ve masraf bütçelerini kabul etmek;

e) Daimi veya muvakkat, ücretli veya ücretsiz va-
ciferleri tayin ve ücretlerini tesbit etmek;

f) İdare Heyeti, Haysiyet Divanı azalarını ve
murakıpları ve bunların yedeklerini seçmek;

Birlik hissesini ödemeyen Odalar Umumi Heyet
Toplantısına katılmazlar.

Madde 5 — (4.VI.1959 - 7303) Birlik İdare He-
yeti; her oda bir aza ile temsil edilmek üzere mev«
cut Oda adedine göre Birlik Umumi Heyetince seçi-
lecek azalardan teşekkül ©der, İdare Heyeti araların-
dan gizli reyle reis, reisvekili ve muhasip seçer, tdare
Heyetinden ayrılan aaa hangi Odaya mensup ise onun
yerini yedek azası alır.

Madde 6 — Birlik idare Heyetinin vazifeleri:

Umumi Heyetçe alınacak kararları tatbik etmek,
Odaların şahşmaiarını kontra! ve teshil etmek, bu
kanunla tanınan hak ve selâhiyetlerin iyi bir fekilde
kullanılmasını sağlamak ve Birliği dahilinde ve hariçte
temsil etmek,

Madde 7 — (4.VI.1959 . 7SÖS) Birlik Umumî Kâti-
bi Birlik tdare Heyeti tarafından tayin olunur. Vazi-
fesi, Umumi Heyetle tdare Heyeti kararlarının ve Bir*
lik İşlerini yürütmektir. Umumî Kâtip İdare Heyeti
toplantılarına iştirak eder, düşüncelerini bildirir. An-
cak, reye iştirak edemez,

Madde 8 — Yüksek Haysiyet Divanı :

a) Bayındırlık Vekâleti Bayındırlık MecUiince se-
çilecek bir temsilci;

b) Temyiz Mahkemesi Umumi Heyetince sefille-
cek bir temsilci ;

d) Odalar Birliği Umumi Heyetince seçilecek iki
temsilcinin iştiraki ile teşekkül eder.

Madde 9 — Yüksek Haysiyet Divanına seçilen
asil ve yedek azanın müddeti dolanlar yeniden seçi-
lebilir.

Madde 10 — Yüksek Haysiyet Divanı mürettep
adedi ile içtima eder ve ekseriyetle karar verir, ITük-